

تاریخ: ۲۰-۶-۸۹
۲۰۱۰-۰۹-۱۳

ممنوعیت ورود ۲۰ قلم کالای کشاورزی به ایران

وزارت جهاد سازندگی با ارائه لیستی از کالاهای وارداتی، از وزارت بازرگانی خواسته مانع ورود اقلام غیر ضروری به ایران شود. میوه، گوشت، برنج و گندم در این فهرست هستند. این ممنوعیت با تکیه بر قانون افزایش بهره‌وری اجرا می‌شود.

آیت‌الله خامنه‌ای چندی پیش در دیدار با گروه موسوم به "کارآفرینان" از واردات بی‌رویه انتقاد کرده و خواستار مدیریت بهینه در این عرصه شده بود. وی در این دیدار از دولت خواست برای نظارت بر امر واردات و بهبود کسب و کار داخلی، قوانین موجود را اصلاح کند. برنامه چهارم توسعه که بخشی از آن همچنان معتبر است، دست دولت را برای منع واردات کالا می‌بندد. اما مسئولان دولتی در نظر دارند ممنوعیت واردات را بر اساس قانون مربوط به افزایش بهره‌وری اجرا کنند. دولت با تکیه بر این قانون، کالاهای وارداتی را به سه دسته ضروری، زاید و مضر تقسیم کرده است. واردات آن دسته از کالاها که مضر و زاید تشخیص داده می‌شوند، ممنوع خواهد شد.

بابک افقهی، رییس سازمان توسعه تجارت به خبرگزاری ایسنا اعلام کرده که تعداد کالاهای کشاورزی که ثبت سفارش واردات آنها ممنوع شده، ۴۰ قلم کالا است. وی تاکید کرده که روند جلوگیری از واردات ۲۰ قلم کالا از میان این فهرست از روز یکشنبه ۲۱ شهریور به جریان خواهد افتاد. کالاهایی که در فهرست ممنوعه وارد شده‌اند عبارتند از گوشت گاو، تخم مرغ، تخم پرندگان، عسل طبیعی، گندم، برنج، پیاز، موسیر و سیر، سبزیجات سیرگونه، سیب، گلابی، به، زردآلو، گیلاس، آلبالو، هلو، میوه‌ی سخت‌پوست، انواع کمپوت، میوه‌های خشک‌شده و برخی اقلام دیگر.

دکتر پدram سلطانی، عضو اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با دوچیه‌وله احتمال می‌دهد که دلیل اصلی این رویکرد، حفظ منابع ارزی و مقابله با تحریم‌های جاری باشد. وی اما با دفاع از اقتصاد بازار تاکید می‌کند که هر محدودیتی در ایران به رشد عرصه قاچاق می‌انجامد. دوچیه‌وله: اقلام خوراکی زیادی تا اطلاع ثانوی اجازه واردات ندارند. آیا مسئولان اتاق بازرگانی در جریان این تصمیم بودند؟ پدram سلطانی:

تا آنجا که من می‌دانم نه. همیشه تصمیمات در این زمینه در وزارت بازرگانی گرفته شده و این بار نخست نیست که همکاران اتاق از این تصمیم‌گیری‌ها بی‌خبر می‌مانند.

خود شما به‌عنوان یک عضو اتاق بازرگانی چه نظری در باره این تصمیم دارید؟

فکر نمی‌کنم که این تصمیم طبق نظر و خواست اتاق بازرگانی باشد. البته من سخنگوی اتاق نیستم اما در تفکر بخش خصوصی و اقتصاد بازار، محدودیت هیچ‌گاه نمی‌تواند توسعه، شکوفایی و رونق به‌همراه بیاورد. از این بابت باید هر محدودیتی را با تردید نگاه کرد. کشور ما از چهار طرف مرزهای باز دارد و هر ممنوعیت یا محدودیت وارداتی می‌تواند به افزایش قاچاق منجر شود.

اما در عین حال باغداران و کشاورزان ایرانی همیشه گله کرده‌اند که حجم بالای واردات باعث شده که محصولات آنها روی دستشان بماند و آنها خانه خراب شوند. شما پاسخ باغداران و کشاورزان را چه می‌دهید؟

من با این گله موافق نیستم زیرا در خصوص میوه، واردات در مقایسه با میزان تولید داخلی و میزان مصرف عمومی کشور رقم قابل توجهی نبوده است. مشکل باغداران کشور فراتر از این چیزهاست. تولیدات آنها به دلیل مدیریت و شرایط نادرست، اقتصادی نبوده و آنها با فروش محصولات خود حتی هزینه‌های خود را هم در بیشتر موارد تامین نکرده‌اند. واردات میوه در حد ۵ درصد تولید داخلی هم نیست. در نتیجه نمی‌توان فروش نرفتن تولیدات داخلی را به گردن واردات انداخت. ممنوعیت آن هم نمی‌تواند مستقیماً به رونق تولید در کشور منجر شود.

چرا مسئولان چنین تصمیمی می‌گیرند و خودکفایی و اقتصاد کارا را به چشم پوشی از واردات نسبت می‌دهند؟ من از دلایل درونی این تصمیم خبر ندارم. اما استنباطم این است که به دلیل تشدید اثرات اقتصادی تحریم‌ها، شاید سیاست محتاطانه این باشد که از خروج منابع ارزی برای کالاهای غیرضروری پرهیز شود. مسئله دیگر این که محدودیت واردات طبعاً اثر روانی مثبتی در تولیدکنندگان هم ایجاد می‌کند. باید پذیرفت که با وجود قابل توجه نبودن میزان واردات کشاورزی و میوه، همیشه باغداران و کشاورزان نگران بوده‌اند.

شما از اثرات روانشناسی برای باغداران و کشاورزان می‌گویید. اما اثر ذهنی این تصمیم روی عموم مردم چه خواهد بود؟ الگوی مصرف مردم در سال‌های اخیر خیلی تغییر کرده است. آیا آنها به سرعت خود را با شرایط جدید تطبیق می‌دهند؟ باید گفت تمام کالاهایی که مشمول ممنوعیت واردات شده‌اند، با کیفیتی مناسب در ایران تولید می‌شوند. از این نظر کمبودی از نظر خود محصول در جامعه احساس نخواهد شد اما تاثیر اصلی روی مردم بر اساس تغییر در قیمت‌ها خواهد بود. ممکن است در دراز مدت به دلیل محدودیت‌های تولید داخلی، کالای داخلی گران‌تر به دست مصرف‌کننده برسد و این مردم را ناراحت خواهد کرد. واکنش به قیمت‌ها بسیار مهم است.

شما با توجه به تجربیاتی که دارید، ممنوعیت واردات را تصمیمی پایدار می‌دانید یا موقت و گذرا؟ من فکر کنم این تصمیم تابعی است از تحریم‌ها. تا زمانی که تحریم‌های صادراتی و وارداتی و تحریم‌های بانکی وجود دارند، این تصمیم پابرجا خواهد بود.